

**MÀSTER UNIVERSITARI EN ADVOCACIA
(BSM/UPF-ICAB)**

**RESOLUCIÓ ALTERNATIVA DE CONFLICTES:
MEDIACIÓ I ARBITRATGE**

Trimestre: Segon

Assignatura: Resolució Judicial i Extrajudicial de Conflictes

Crèdits: 2 ECTS (de 4 ECTS)

Hores de dedicació de l'estudiant: 50

Llengua de docència: castellà i català. El grup 01 s'impartirà sempre en castellà.

Docència: les sessions plenàries s'impartiran en format remot i els seminaris en format presencial a la seu de Balmes/Rosselló, excepte els seminaris del subgrup 203, que seran sempre en remot. Si la situació sanitària ho permet, tan aviat com sigui possible es retornarà a la docència 100% presencial a la seu de Balmes/Rosselló.

Coordinador: Jaume Solé. Professor titular de Dret processal. Universitat Pompeu Fabra.

Contacte: jaume.sole@upf.edu tel. 93 542 17 70.

Professorat:

Alfons Gili, Advocat de Roca Junyent. Àrbitre.

Maria Munné. pedagoga i mediadora. Professora del Màster en Mediació. Universitat Pompeu Fabra.

Milena Prokopljevic, psicopedagoga, mediadora. Professora del Màster en Mediació. Universitat Pompeu Fabra.

Javier Wilhelm. Doctor en dret, psicòleg i mediador i Professor del Màster en Mediació. Universitat Pompeu Fabra.

1. Presentació de l'assignatura

1. En les relacions empresarials, laborals, personals, o en qualsevol interacció entre persones físiques o jurídiques, és inevitable que sorgeixin conflictes. I quan sorgeix la controvèrsia, les parts han de decidir –si no ho han fet ja abans- la forma de solucionar-los.

Els conflictes comercials o laborals comporten riscos, i la seva resolució per via judicial pot tenir, en ocasions, alguns inconvenients: alt cost temporal i de gestió, despeses econòmiques impredecibles, deterioració de les relacions comercials o de negoci entre les parts, risc de publicitat negativa i consegüent pèrdua de reputació, i pèrdua de control sobre la resolució final del conflicte. Però hi ha altres vies de solució que poden tractar de reduir aquests inconvenients.

2. La primera, denominada mediació, consisteix en un mètode alternatiu a la litigació que permet a les parts, amb l'ajuda d'un tercer neutral i imparcial, buscar una solució

segura gestionada per ells mateixos, en un període de temps molt breu i amb un cost reduït, i que permet tenir en compte aspectes i interessos addicionals de les parts i crear opcions que en els tribunals no es generaran, tot això de forma confidencial, mantenint o fins i tot augmentant les relacions comercials entre elles i, sobretot, conservant el control sobre la resolució final del conflicte: Ningú millor que elles coneix el seu problema i com resoldre'l.

Aquest mòdul oferirà als assistents les eines necessàries per analitzar els conflictes –i les posicions i interessos que es poden ocultar darrera d'ells- i el impacte que aquests poden tenir en les empreses (i que en ocasions poden portar-les a la desaparició, amb l'elevat cost social i econòmic que això comporta), amb la finalitat de detectar aquelles controvèrsies susceptibles de mediació empresarial i de conèixer les característiques essencials d'aquest mètode, amb l'objectiu últim d'ajudar a les parts a buscar una solució mútuament satisfactòria i beneficiosa, en el seu millor interès, en el del sistema judicial i en definitiva en un clar benefici social

3. La segona, denominada arbitratge, és aquell procediment, pactat per les parts, en el qual la discòrdia que tinguin entre elles és resolta per la decisió d'una o diverses persones -que nomenen elles mateixes, directa o indirectament a través d'una Institució Arbitral- no pertanyents als òrgans judicials, mitjançant una resolució anomenada "Laude" i que els resulta igualment obligatòria, és executable i té igual força que una Sentència de la jurisdicció ordinària

Es tracta d'un procediment voluntari, tant en el sentit que les parts han de pactar acudir a ell –el que exclou la intervenció de la jurisdicció ordinària-, com en el sentit que són les parts les qui, a més de nomenar a l'àrbitre com s'ha dit, són elles mateixes les qui estableixen el procediment, els tràmits, la durada i en general tots els elements del procés. Es sol pactar, les més de les vegades, com una clàusula més dins del contracte que regula l'operació principal que les parts concloguin, però res no impedeix fer-ho separatament, i abans o després del mateix. Com tota solució presenta avantatges i inconvenients, per la qual cosa s'ha de valorar en quines operacions és més propici, i cuidar la regulació del mateix en la referida clàusula o "pacte arbitral".

2. Competències que cal assolir (segons RD 775/2011)

2.1. Competències generals

E1. Posseir, comprendre i desenvolupar habilitats que possibilitin aplicar els coneixements acadèmics especialitzats adquirits en el grau a la realitat canviant a la qual s'enfronten els advocats per evitar situacions de lesió, risc o conflicte en relació amb els interessos encomanats o el seu exercici professional davant de tribunals o autoritats públiques i en les funcions d'assessorament.

E3. Conèixer i ser capaç d'integrar la defensa dels drets dels clients en el marc dels sistemes de tutela, jurisdiccionals nacionals i internacionals.

E.10 Desenvolupar destreses i habilitats per l'elecció de l'estratègia correcta per la defensa dels drets dels clients tenint en compte les exigències dels diferents àmbits de la pràctica professional.

E11. Saber desenvolupar destreses que permetin l'advocat millorar l'eficiència de la seva feina i potenciar el funcionament global de l'equip o institució en què la porta a terme mitjançant l'accés a fonts d'informació el coneixement d'idiomes, la gestió del coneixement i l'ús de tècniques i eines especialitzades.

E.13. Saber exposar de forma oral i escrita fets, i extreure argumentalment conseqüències jurídiques, en atenció al context i al destinatari a qui es dirigeixin, d'acord en el seu cas amb les modalitats pròpies de cada àmbit procedimental.

E.14 Saber desenvolupar treballs professionals en equips específics i interdisciplinars

2.1. Competències específiques

1. Adquirir els instruments analítics necessaris per a detectar tots els elements rellevants en el seu conflicte i que podrien ajudar a la seva resolució, de manera que es fa precís:

- Entendre els antecedents.
- Constatar la posició que mantenen les parts i tractar d'esbrinar els seus interessos reals (que poden anar més enllà del conflicte concret que les enfronta).
- Advertir els impactes de qualsevol tipus- econòmic, referent a la reputació, d'imatge- que el conflicte pugui tenir sobre cada una de les parts implicades.
- Conèixer la millor alternativa a un acord negociat -BATNA, que les seves sigles signifiquen en anglès *Best Alternative To a Negotiated Agreement*- que cada part té.
- Explorar propostes que puguin ajudar les parts a solucionar de manera mútuament satisfactòria la controvèrsia.

2. Comprendre la mediació como un dels possibles mètodes alternatius per a solucionar el conflicte, les seves característiques, metodologia i objectius, i els beneficis que d'ella es poden derivar per les parts involucrades en el conflicte

3. Saber detectar la conveniència de recomanar a les parts, en determinats casos, la possibilitat de sotmetre a mediació la resolució del seu conflicte

4. Conèixer tots els aspectes relacionats amb l'arbitratge, en especial quan es convenient sotmetre's a ell o en quines ocasions és preferible la jurisdicció ordinària

5. Conèixer les classes i tipus d'arbitratge i el cost corresponent en cada cas

6. Capacitar a l'alumne per la redacció d'un conveni arbitral.

7. Saber els passos que cal donar per l'inici d'un arbitratge efectiu, l'eficaç constitució del tribunal arbitral, la fixació d'un procediment idoni per la seva prossecució la millor defensa de les parts en el mateix.

8. Conèixer les accions legals que es poden emprendre, especialment contra el Laude.

3. Continguts, programació i professorat

3.1 Continguts

TEMARI DE LES SESSIONS TEÒRIQUES

<i>Primera sessió</i>	Mediació: La mediació com un mètode alternatiu de resolució de conflictes: aproximació general i legal
<i>Segona sessió</i>	Mediació: La mediació com un mètode alternatiu de resolució de conflictes: aproximació general i legal.
<i>Tercera sessió</i>	Arbitratge: Visió general de l'arbitratge. Regulació legal. Classes. El seu establiment. El conveni o compromís arbitral: aspectes decisius, punts essencials i conseqüències
<i>Quarta sessió</i>	Arbitratge: La constitució o la formalització de l'arbitratge. El procediment arbitral. L'acta d'inici.

TEMARI DE LES SESSIONS PRÀCTIQUES

<i>Primera sessió</i>	Mediació: <i>Role play</i> : pràctica de mediació
<i>Segona sessió</i>	Arbitratge: El laude. Accions contra el mateix i la seva execució

3.2. Cronograma i docents assignats

GRUPS 1-2-3 <u>"RESOLUCIÓN ALTERNATIVA DE CONFLICTOS"</u>
--

<u>Sessió</u>	<u>Identificador</u>	<u>Dia y hora</u>	<u>Professor</u>
<i>Primera Sessió</i>	G 1	3/2 16:30	J. WILHELM
<i>Segona Sessió</i>	G 1	11/2 14:30	J. WILHELM
<i>Tercera Sessió</i>	G 1	17/02 14:30	J. SOLE
<i>Cuarta Sessió</i>	G 1	22/01 14:30	J. SOLÉ

<u>Sessió</u>	<u>Identificador</u>	<u>Día y hora</u>	<u>Professor</u>
<i>Primera Sessió</i>	G 2	3/02 16:30	M. PROKOPLJEVIC
<i>Segona Sessió</i>	G 2	10/2 16:30	M. PROKOPLJEVIC
<i>Tercera Sessió</i>	G 2	18/02 16:30	J.SOLÉ
<i>Cuarta Sessió</i>	G 2	24/02 16:30	J.SOLÉ

<u>Sessió</u>	<u>Identificador</u>	<u>Día y hora</u>	<u>Professor</u>
<i>Primera sessió</i>	G 3	3/2 16:30	M. MUNNÉ
<i>Segona sessió</i>	G 3	10/2 14:30	M. MUNNÉ
<i>Tercera sessió</i>	G 3	18/02 14:30	A. GILI
<i>Cuarta sessió</i>	G 3	24/02 14:30	A. GILI

SUBGRUP "RESOLUCIÓ ALTERNATIVA DE CONFLICTES 101-102"

<u>Sessió</u>	<u>Identificador</u>	<u>Dia i hora</u>	<u>Professor</u>
<i>Primera sessió</i>	S101	18/02 14:30	J. WILHELM
<i>Segona sessió</i>	S101	03/03 17:00	J. SOLÉ

<u>Sessió</u>	<u>Identificador</u>	<u>Dia i hora</u>	<u>Professor</u>
<i>Primera sessió</i>	S102	18/02 17:00	J. WILHELM
<i>Segona sessió</i>	S102	03/03 14.30	J. SOLÉ

SUBGRUP "RESOLUCIÓ ALTERNATIVA DE CONFLICTES 201-202-203"

<u>Sessió</u>	<u>Identificador</u>	<u>Dia i hora</u>	<u>Professor</u>
<i>Primera sessió</i>	S201	17/02 9:30	M. PROKOPLJEVIC
<i>Segona sessió</i>	S201	1/03 9:30	J. SOLÉ

<u>Sessió</u>	<u>Identificador</u>	<u>Dia i hora</u>	<u>Professor</u>
<i>Primera sessió</i>	S202	17/02 12:00	M. PROKOPLJEVIC
<i>Segona sessió</i>	S202	1/03 12:00	J. SOLÉ

<u>Sessió</u>	<u>Identificador</u>	<u>Dia i hora</u>	<u>Professor</u>
<i>Primera sessió</i>	S203	18/02 9:30	J. WILHELM/M.MUNNÉ

Segona sessió	S203	3/03 9:30	J. SOLÉ
---------------	------	-----------	---------

SUBGRUP "RESOLUCIÓ ALTERNATIVA DE CONFLICTES 301-302"

<u>Sessió</u>	<u>Identificador</u>	<u>Dia i hora</u>	<u>Professor</u>
<i>Primera sessió</i>	S301	17/02 14:30	M.MUNNÉ
<i>Segona sessió</i>	S301	1/03 14:30	A. GILI

<u>Sessió</u>	<u>Identificador</u>	<u>Dia i hora</u>	<u>Professor</u>
<i>Primera sessió</i>	S302	17/02 17:00	M.MUNNÉ
<i>Segona sessió</i>	S302	1/3 17:00	A.GILI

4. Avaluació

1. Valoració contínua sobre la participació i desenvolupament a classe dels casos pràctics: 30%.
2. Examen tipus test sobre 25 preguntes, amb tres alternatives per pregunta i penalització per resposta incorrecta del 0,33 sobre el total. La nota tindrà una valoració del 70%. L'examen test, en relació a la mediació, es farà tant sobre la normativa estatal com autonòmica catalana.
3. La nota obtinguda en aquest mòdul valdrà el 50% del total de l'assignatura de "Resolució Judicial i Extrajudicial de Conflictos". Els alumnes que no aconseguixin un 5 com a nota global de l'assignatura hauran de recuperar aquest mòdul només en el cas de no haver aconseguit un 5 en aquesta concreta part de l'assignatura. En aquest cas, hauran de posar-se en contacte amb el coordinador una vegada publicades les notes a fi de concretar una data específica de recuperació.

5. Textos legals i bibliografia recomanats

5.1. Mediació

- Directiva 2008/52/CE, del Parlamento Europeo y del Consejo, de 21 de mayo de 2008, sobre determinados aspectos de la mediación en asuntos civiles y mercantiles.
- Ley 5/2012, de 6 de julio, de mediación en asuntos civiles y mercantiles.
- Ley catalana 15/2009, de 22 de julio, de mediación en el ámbito del derecho privado.
- Álvarez Moreno, Mª T. (2000), "La mediación empresarial", Revista de Derecho Privado, año 84, mes 12, pp. 957-986.

- Carulla Benítez, P. (2001), "La mediación: una alternativa eficaz para resolver conflictos empresariales", Anuario de Justicia Alternativa, núm. 1/2001.
- Fajardo Martos, P. (2006), "Estrategia y mediación. Análisis de las ventajas estratégicas que para la solución de conflictos empresariales ofrecen los principios y garantías que regulan la mediación", a Angelines Cano Linares / Armando Castanedo Abay, Métodos alternativos de resolución de conflictos: perspectiva multidisciplinar, Dykinson, Madrid (disponible en vLex).
- Fisher, Roger; Ury, William y Patton, Bruce, "Obtenga el SÍ", Gestión 2000, Barcelona 2005, (Getting to Yes, 1991).
- Moore, C. W. (2006), "The Mediation process: practical strategies for resolving conflict", San Francisco, Jossey-Bass, cop., 3rd ed. rev.
- Munduate Jaca, L.; Medina Díaz, F.J. (coord.). "Gestión del conflicto, negociación y mediación".: Ediciones Pirámide, 2005.
- Sáez Valcarcel, R. / Ortuño Muñoz, P. (2007), "Alternativas a la judicialización de los conflictos: la mediación", Consejo General del Poder Judicial, Centro de Documentación Judicial, Madrid.
- Ury, William L., "Supere el NO", Editorial Gestión 2000, Barcelona 2005, (Getting Past NO, 1991).

5.2. Arbitratge

a) En general:

- Ley 60/2003, de 23 de diciembre, de Arbitraje (redacción de 20 de mayo de 2.011 – fue reformada por Ley 11/2011 de dicha fecha).
- Reglamento del Tribunal Arbitral de Barcelona; de la Corte Española de Arbitraje; y de la Corte Internacional de Arbitraje (CCI) de París.

b) Respete arbitratges internacionals:

- "Convención sobre el Reconocimiento y la Ejecución de las Sentencias Arbitrales extranjeras de Nueva York 1.958" (ONU)
- "Convenio Europeo sobre Arbitraje Comercial Internacional, hecho en Ginebra de 21 de 1.961".